

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. D.**, zastúpeného JUDr. M. K., advokátom so sídlom v P., , proti žalovaným **1/ JUDr. Š. B.**, **2/ JUDr. V. S.**, **3/ MUDr. P. V.**, zastúpenému JUDr. J. P., advokátom so sídlom v P., , **4/ L. M.**, **5/ M. B.**, v konaní o náhradu škody v sume **172 608,38 €**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 3 C 98/2005, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. júla 2010, sp.zn. 5 Co 273/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 3/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 592,50 € do rúk JUDr. J. P., advokáta so sídlom v P., do troch dní.

Žalovaným 1/, 2/, 4/ a 5/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 15. júla 2009, č.k. 3 C 98/2005-90 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške celkom 172 608,38 €. Žalobcovi uložil povinnosť uhradiť v prospech žalovaných 3/ a 4/ spolu sumu 2 043 € na účet právneho zástupcu JUDr. P., všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dôvodom zamietnutia žaloby, pokiaľ ide o žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/, bol nedostatok pasívnej legitimácie. Konštatoval, že nárok na náhradu škody by bolo možné v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uplatniť voči Ministerstvu spravodlivosti, resp. Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Zároveň poukazoval aj na znenie § 104 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch

a prísediacich, že za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát. Mal za to, že neboli splnené ani ďalšie predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu podľa § 415 a nasl. a § 420 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo preukázané, aby žalovaní nejakým spôsobom porušili svoje právne povinnosti, či už v súvislosti s povolaním alebo s objektívnym právom. Žalobca navyše nevyčíslil hodnoverným spôsobom škodu ako ujmu, ktorá nastala v jeho majetkovej sfére a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Konštatoval, že v danom prípade by mohlo ísť o škodu za zážitky, ktoré nie je možné jednoznačne oceniť a nanajvýš mohlo by ísť o nejakú formu nemajetkovej ujmy. Na záver dodal, že žalobca nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti žalovaných 1/ až 5/ a vznikom škody, ani to, že by žalovaní 1/ až 5/ zavinili vznik škody. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 8. júla 2010, sp.zn. 5 Co 273/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa konštatujúc, že tento vo veci správne zistil skutkový stav, správne rozhodol, pričom poukázal na odôvodnenie prvostupňového rozsudku. Totožne so súdom prvého stupňa mal za to, že v konaní neboli preukázané základné atribúty pre vznik zodpovednosti za škodu žalobcu vo vzťahu k žalovaným 1/ až 5/. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že do úvahy neprichádza vo vzťahu k označeným žalovaným náhrada škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Uviedol, že ak by aj boli splnené iné predpoklady stanovené týmto zákonom na vznik nároku na náhradu škody, subjektom, proti ktorému by bolo možné prípadnú škodu si uplatňovať, je štát zastúpený príslušným ministerstvom. Mal za to, že tak, ako žalobca označil žalovaných, ktorí sú fyzickými osobami, žaloba v žiadnom prípade nemôže obstáť z dôvodov uplatňovaných žalobcom. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. preto napadnutý rozsudok v celom rozsahu (aj vo výroku o trovách konania) ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. Namietal, že konanie pred súdmi je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f) O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia došlo podľa jeho názoru tým, že mu bolo odňaté jeho procesné právo na vykonanie dôkazov, ktoré navrhoval. Ďalej uviedol, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p). Navrhoval, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/, 2/, 4/ až 5/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrili.

Žalovaný 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súd prvého stupňa a odvolací súd náležitým spôsobom a riadne zistili skutkový stav a vec zároveň správne posúdili. Dovolanie navrhol zamietnuť a žalobcu zaviazať k náhrade trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané.

Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z vymenovaných procesných väd je v dovolaní výslovne namietaná vada konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., ku ktorej malo dôjsť tým, že sudy nižších stupňov nevykonali žalobcom navrhnuté dôkazy a neprihliadli na jeho námietky a pripomienky.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho právach alebo povinnostiach.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (viď IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (viď I. ÚS 50/04). Z toho vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade s právnym názorom účastníka konania.

Predmetná dovolacia námietka sa týka postupu vedeného v trestnom konaní, pred Okresným súdom Svidník, sp.zn. 3 T 129/2000 a Krajským súdom v Prešove, sp.zn. 2 To 11/2002, preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje so záverom rozsudku odvolacieho súdu, že v civilnom konaní nie je možné realizovať námietky súvisiace s iným, a to trestným konaním.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že uvedené dôkazy mali vykonať sudy nižšieho stupňa v predmetnom konaní, dovolací súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá uvádza, že i keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené.

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti zaujal právny názor, že význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

V zmysle Občianskeho súdneho poriadku sa v civilnom konaní uplatňuje prejednacía zásada. Rozsah a mieru, v ktorej sa dokazovanie vykoná, určí súd. Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (viď § 101 ods. 1 O.s.p.) a sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. K procesným právam účastníka ale nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý dôkaz, ktorý účastník považuje za významný. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 213 ods. 5 O.s.p.). Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá tým vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000); tento jeho postup môže prípadne viesť k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľ navrhol vykonať dôkazy (výsluch policajtov pána M., Š., V., poškodeného J. N. a svedka A. R.) dovolaciemu súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti uvádza, že v zmysle § 243a ods. 2 druhá veta O.s.p. dovolací súd dokazovanie nevykonáva [okrem prípadu, ak je potrebné preukázať dôvody dovolania (§ 241 ods. 2, najmä písm. b/ O.s.p.)], čo sa však nevzťahuje na uvedený prípad, a preto túto námietku považuje za bezpredmetnú.

Z uvedeného vyplýva, že vady konania uvedené v § 237 O.s.p. dovolací súd nezistil.

Žalobca v dovolaní ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje

zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovaným 1/ až 5/ (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný 3/ podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslil. Dovolací súd priznal žalovanému 3/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby, ktorú poskytol žalovanému 3/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 486,29 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 €)] a po pripočítaní DPH v sume 98,74 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 592,50 €. Žalovaným 1/, 2/, 4/ a 5/ Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodali návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. apríla 2012

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová